

NEB - GRADE XII

2081 (2024)

Education and Development

(New Course)

(रजिस्ट्रेशन नम्बरका सुरुका दुई अङ्क ७८, ७९ र ८० भएका नियमित तथा ग्रेडवृद्धि

परीक्षार्थीहरूका लागि मात्र)

विद्यार्थीहरूले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा उत्तर दिनुपर्नेछ । दायाँ किनारामा दिइएको अङ्कले पूर्णाङ्क जनाउँदछ ।

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.

Time: 3 hrs.

Full Marks: 75

सबै प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् (Attempt all question)

समूह 'क' (Group 'A')

(अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू/ Very short answer questions) [११×१=११]

१. विकासका कुनै दुईवटा उदाहरण लेख्नुहोस् ।

Write any two examples of development.

२. आर्थिक विकास भन्नाले के बुझिन्छ ?

What does economic development mean ?

३. समाजको कुनै एक परिभाषा दिनुहोस् ।

Give any one definition of society.

४. जनकेन्द्रित विकासलाई परिभाषित गर्नुहोस् ।

Define pro-public development.

५. मानवमूल्य शिक्षा किन आवश्यक छ ?

Why value based education is essential ?

६. शिक्षामा समान अवसरका कुनै दुईवटा अवस्था उल्लेख गर्नुहोस् ।

State any two conditions for equal opportunity in education.

७. शिक्षामा समावेशिकरणका दुईवटा उदाहरण दिनुहोस् ।

Give any two examples of inclusion in education .

८. समाजमा शान्ति शिक्षाको प्रभाव दुई वाक्यमा उल्लेख गर्नुहोस् ।

Write the influence of peace education in the society in two sentences.

९. द्वन्द्व निवारणका कुनै दुईवटा उपाय पेश गर्नुहोस् ।

Present any two ways for conflict resolution.

१०. शिक्षामा गरिने कुनै दुई भौतिक लगानी के के हुन् ?

What are two physical investment in education ?

क्रमशः (Contd...)

११. सहभागितामूलक शैक्षिक योजना निर्माणमा तपाईंले गर्नसक्ने कुनै दुईवटा योगदानका क्षेत्रहरू पत्ता लगाउनुहोस् ।

Find out any two areas for contribution that you can do for preparing participatory education plan.

समूह 'ख' (Group 'B')

(संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू/ Short answer questions)

[८×५=४०]

१२. शिक्षामा समानताको प्रत्याभूति दिनको लागि दिगो विकास लक्ष्य अन्तर्गत रही के कस्ता प्रयासहरू गर्न जरूरी छ ? प्रस्ट पार्नुहोस् ।

What effort should be essential to ensure equal education from Sustainable Development Goals ? Clarify.

अथवा (Or)

नेपालको विग्रदो आर्थिक अवस्थाले दिगो विकास लक्ष्य प्राप्तमा कसरी प्रभाव पारेको छ ? उदाहरणसहित लेख्नुहोस् ।

How do economic crisis influence to achieve the goal of Sustainable Development Goals in Nepal? Illustrate. With examples.

१३. विकासमा जनसहभागिता र जनसमर्थन बढाउन समुदायको सचेत नागरिकको हैसियतले तपाईं के कस्ता क्रियाकलाप गर्न सक्नुहुन्छ ?

What activities can you do to promote people's participation and support for development as a responsible citizen.

१४. नागरिक शिक्षा किन आवश्यक छ ? राय प्रकट गर्नुहोस् ।

Why civic education is essential ? Give your view.

१५. नेपाली समाजको विविधता औल्याउदै विद्यालय तहमा अनुभूत गर्न सकिने विविधताका पक्षहरू व्यवस्थापन गर्न सुझाव पेश गर्नुहोस् ।

Indicate the various aspects of diversity in Nepali briefly and suggest for managing diversity that experience based on school level.

१६. शिक्षामा समान अवसर प्रदान गर्न के कस्ता उपायहरू गर्नुपर्ला ? उल्लेख गर्नुहोस् ।

What are the ways to provide equal opportunity in education ? illustrate.

१७. शान्ति शिक्षा भन्नाले के बुझिन्छ ? विद्यालय तहमा यो किन जरूरी छ ?

What do you mean by peace education ? Why it is essential in school level education ?

क्रमशः (Contd...)

अथवा (Or)

विद्यालय तहमा शान्ति शिक्षा प्रदान गर्ने उपायहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

State the ways of providing peace education in school level .

१८. विकासका लागि आर्थिक स्रोत के कसरी जुटाउन र परिचालन गर्न सकिन्छ ?

How do economic resource generate and mobilize for development.

१९. विद्यालय तहमा प्रधानाध्यापकले कुन कुन शैक्षणिक योजना तयार पार्न सक्छन् ?
छोटकरीमा लेख्नुहोस् ।

List the instructional plan to be prepared by head teacher at school level.

Explain in brief.

समूह 'ग' (Group 'C')

(विस्तृत उत्तरात्मक प्रश्नहरू/ Long answer questions) [३×८=२४]

२०. शिक्षामा गरिने लगानीका विभिन्न पक्षहरू पहिचान गर्दै ती लगानीको शिक्षा विकाससँग
अन्तरसम्बन्ध देखाउनुहोस् ।

Identify various aspect of investment for education and relate it to education development.

२१. स्थानीय स्तरमा सार्वजनिक चासोका क्षेत्रहरू पहिचान गरी ती क्षेत्रमा तपाईंले
गर्नसक्ने योगदानका विवरण तयार पार्नुहोस् ।

Identify various matter on public concern in local level and prepare outline for contribution that can be done by yourself.

अथवा (Or)

नेपालको शिक्षा विकासमा हालसम्म भएका प्रयासहरू छोटकरीमा उल्लेख गर्नुहोस् ।

State briefly about the efforts on education development in Nepal till now.

२२. स्थानीय निकायले शिक्षा योजना निर्माण गर्नुको औचित्यलाई चार बुँदामा प्रस्तुत
गर्नुहोस् । यस्ता योजनालाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने कुनै चारवटा
उपायहरू पहिचान गरी छोटकरीमा व्याख्या गर्नुहोस् ।

Present the rational of making educational plan by Local Government in any four points. Explain any four ways to implement it effectively.